

Door Gordon Dalbey

www.abbafather.com

De vader-wond genezen: de ultieme mannen-beweging

*Zie, ik zend u de profeet Elia, voordat de grote en geduchte dag van **de AANWEZIGE** komt. Hij zal het hart van de vaders terugvoeren tot de kinderen en het hart van de kinderen tot hun vaders, opdat ik niet kome en het land treffe met de ban.*

(Maleachi 4: 5-6)

Begin 1990 blies de dichter Robert Bly in een special "Een Mannen-Bijeenkomst" van de zender PBS de discussies over gender/sekse van de voorafgaande decennia omver met een schokkende waarheid. De gemiddelde man van vandaag, verklaarde hij, heeft goed geleerd van zijn moeder om zijn 'zachte vrouwelijke kant' te omarmen en teder en ontvankelijk te worden. Maar hij heeft niet geleerd zijn meer bewuste 'mannelijke kant' te omarmen, omdat zijn vader emotioneel en vaak ook fysiek afwezig is geweest.

Zonder vader om hem te bevestigen in zijn mannelijke identiteit, verklaarde Bly, doet de man afstand van zijn bestemming en kijkt naar de vrouw, als moeder, om zijn aard en doel te definiëren. Uiteindelijk omarmt hij daarom een valse vrouwelijkheid en wordt passief.

Deze epidemische 'vader-wond' is binnen de seculiere mannenbeweging van vandaag de mooiste openbaring van Gods gedenkwaardige werk onder mannen geweest. Tragisch genoeg heeft de groeiende mainstream christelijke mannenbeweging dit grotendeels genegeerd – ook al heeft God de waarheid ervan duidelijk weergegeven in de Schrift, zoals de bovenstaande tekst aangeeft.

De tekst uit Maleachi is de laatste passage in het Oude Verbond. Opvallend is dat zijn belofte – en waarschuwing – de deur omlijsten naar het Nieuwe Verbond, de drempel naar de komende Messias. Het betekent dat de gebrokenheid tussen kinderen en vaders in deze wereld een weerspiegeling is van de gebrokenheid tussen de mensheid en God. Dat wil zeggen, het herstel van de relatie met de Vader is, in feite, precies de focus van Gods reddende macht in deze wereld.

Zo kwam Jezus dus om de mensheid te verzoenen met de Vader (Johannes 14: 8-13). Nergens in deze wereld is de impuls voor die verzoening scherper gevoeld dan in de relatie met onze aardse vaders.

De vader-wond zoals die wordt neergezet in de Maleachi tekst is het verschil tussen wat papa je heeft gegeven en wat Vader God je wil geven. Zodoende draagt iedere man de pijn ervan.

Geen pijn slaat dieper in het hart van een man dan emotioneel en/of fysiek verlaten te worden door papa. Geen pijn vraagt daarom meer rechtstreeks om de reddende kracht van God de Vader. Dat is de reden waarom Gods eschatologische visie zich rechtstreeks richt op genezing ervan – net als in de Maleachi tekst.

En dat is de reden waarom de vijand van God vastbesloten is om ons niet alleen de vader-wond zelf, maar ook het vaderschap van God te laten ontkennen.

Ik laat het met respect over aan vrouwen om te verwoorden wat de vader-wond en de vloek ervan betekent voor een dochter. Als man weet ik dat het niet een louter theologische of psychologische aangelegenheid is. Het is een verlamrende werkelijkheid die – om te beginnen – een man ontoereikend maakt in de relatie met de vrouw, wantrouwend jegens andere mannen, bijziende in zijn beeld van God, en, daarom, gescheiden van zijn bestemming.

De vader roept het mannelijke in de zoon naar voren. Zonder deze essentiële inbreng van papa, kan de jongen later zichzelf niet zien als een man. Snel, angstig, vult de kloof tussen de ontoereikendheid van de man en wie hij verlangt te worden zich met schaamte. Zijn geest schreeuwt om een vader om hem te redden.

Zonder andere mannen die hem kennis laten maken met de 'Vader van Wie alle vaderschap in de hemel en op aarde haar ware naam ontvangt' (Ef. 3:14), echoot zijn geroep slechts in de duisternis.

Dan komt de *vader van de leugen* eraan (Johannes 8:44) – die belooft om deze diepe schaamte bij mannen van vandaag te bedekken door ons te lokken naar een verscheidenheid van dwangmatig/verslavend gedrag, van drugs en pornografie tot werkverslaving en religieus wetticisme.

De vader-wond is een wond van afwezigheid. Daarom is hij moeilijker te herkennen dan andere verwondingen – en uiteindelijk destructiever.

„Ik wacht nog steeds op mijn vader om met me te praten over seks en succes, geld en huwelijk, religie en het opvoeden van kinderen,” zoals een editor van *Men's Health Magazine* bekende nadat zijn vader stierf. „Het treurige ervan is, dat ik niet één man van mijn leeftijd weet die niet het gevoel dat hij door zijn leven aan het navigeren is zonder een plattegrond.”¹

Een aantal jaren geleden, kort voor mijn zoon geboren was, sprak ik tot 350 vaders op een mannenconferentie, gesponsord door een grote, bekende kerk in Zuid-Californië. Terwijl ik mijn angsten van ontoereikendheid als een vader beleed, stelde ik de mannen deze vraag: „Toen je eerste kind geboren werd, voor hoeveel van jullie reikte je vader naar je uit met steun, aanmoediging, of nuttig advies?”

Slechts vijf handen gingen omhoog.

Verbijsterd besloot ik om deze statistiek te testen wanneer ik sprak op andere christelijke mannenconferenties in het hele land. Overal kwam het percentage uit op ongeveer hetzelfde: één of twee van de honderd.

Op een andere mannen-retraite van 150 mannen, vroeg ik: „Toen je opgroeide, praatte je vader ooit behulpzaam met je over je seksualiteit?”

Twee handen.

In mijn tien jaar van lezingen geven voor mannen in het hele land, zijn deze verhoudingen niet veel veranderd.

Beschouw opnieuw de Maleachi profetie: Is het een wonder dat wij mannen als vaders en in onze seksualiteit vaak de profetische vloek van de vernietiging doorgeven?

Je kunt een levend organisme, zoals een plant, op twee manieren laten doodgaan. Je kunt het actief vernietigen: Hak het in stukjes, sla het kapot, ram erop los.

Maar er is nog een andere manier: Laat het gewoon staan. Geef het geen water.

Beide manieren voldoen om het te laten sterven.

Verlating doodt.

Tegenwoordig dragen wij mannen de dodelijke gevolgen van vader-verlating over op de wereld om ons heen. We zien dat in een hele range van gevolgen: van abortussen en seksueel overdraagbare aandoeningen tot geweld en vrouwen-hatende songteksten.

Voor zover christelijke mannen terugdeinzen voor het onder ogen zien van de vader-wond, verschuilen we ons naar de wereld toe voor onze heilige roeping om de ware Vader van allen te verkondigen. Vandaar dat de seculiere mannen beweging opkomt.

Los van Vader God, kunnen seculiere mannen alleen maar reageren vanuit hun eigen mensgerichte visie.

In de jaren zeventig wilden de leiders van wat 'de eerste mannenbeweging' werd genoemd feministische idealen ondersteunen. In werkelijkheid was dit helemaal niet een mannenbeweging, maar een jongens-beweging – dat wil zeggen, een beweging van vaderloze mannen die nog steeds afstand deden van hun eigen agenda ten behoeve van de vrouw/moeder.

Bly ontmaskerde deze misleiding door de 'zachte man' te schetsen:

Ze zijn er niet op uit om de aarde te schaden, oorlogen te starten of voor grote bedrijven te werken.... maar er is iets mis. Veel van deze mannen zijn ontevreden; er zit niet veel energie in hen. Ze zijn uit op lijfsbehoud, maar niet echt leven gevend. En waarom zie je deze mannen vaak met sterke vrouwen die positief energie uitstralen? ... Deze man was in staat om te zeggen: „Ik kan je pijn voelen en ik beschouw je leven net zo belangrijk als het mijne, en ik zal voor je zorgen en je troosten.” Maar hij kon niet zeggen wat hij wilde en daarbij blijven; dat was een andere zaak.²

„We wilden dat mannen gevoelig werden,” zo een vrouwelijke vriend van mij klaagde, zichzelf een ervaren professional, „maar we wilden niet dat ze passief werden.”

De 'tweede mannen beweging', die Bly aanvoerde, legde daarbij een generatie van mannen bloot als jongens die zich te veel verbonden met mama en zich terugtrokken van mannelijke verantwoordelijkheid omdat papa niet aanwezig was om betrokken te zijn en hun mannelijkheid te voorschijn te roepen.

Bij het ontbreken van christelijke stemmen, hebben de seculiere leiders ons attent gemaakt op de dodelijke gevolgen van de vader-wond bij mannen vandaag. Hun drummen in de bossen heeft het eerste fase plan van genezing aangekondigd: de man moet om zijn vader rouwen, zich onderscheiden van zijn moeder, en zich verbinden aan het gezelschap van mannen.

Inderdaad, Bly en zijn collega's zijn intelligent genoeg om te weten dat het vreselijke vacuüm in de niet goed be-vaderde mannenzielen moet worden gevuld met iets authentieks, opdat wij onszelf en vrouwen niet vernietigen. Aangezien niemand van ons dat 'iets' kan geven, moet het ergens anders vandaan komen dan van andere mannen.

„Wat voor goed doet het om samen te komen met andere mannen?” zo een man vroeg die door zijn vrienden ertoe was overgehaald om een van mijn conferenties bij te wonen. „Ik bedoel, als we allemaal zo gebroken en behoeftig zijn, hoe kunnen we samen iets ontvangen dat niemand van ons kan geven?”

Deze man is dicht bij het Koninkrijk. Hij stelt de juiste vragen.

Gebroken, kunnen wij mannen onszelf niet genezen (Romeinen 7:18). Maar om authentieke mannelijkheid te hebben, kan dat 'iets' wat we nodig hebben niet komen van vrouwen. We hebben het geprobeerd, en het werkt niet.

Deze impasse betekent het einde van de seculiere mannenbeweging. Toch is het juist het moment dat God heeft ontworpen om Zichzelf als Vader te openbaren, en mannen voor te bereiden op onze ware bestemming als Zijn zonen.

Hier, tenslotte, in het volle en angstaanjagende gezicht van onze hulpeloosheid, klinkt de kreet die de ultieme mannenbeweging aankondigt: „Wie zal mij verlossen uit dit lichaam, dat beheerst wordt door de dood?” (Romeinen 7:24).

In feite hebben we bovennatuurlijke input nodig. De volgende stap van genezing in en onder mannen vereist duidelijk geestelijke kracht. Dat is wat de drums en het zingen van de seculiere beweging beloven. Maar omdat deze mannen zich niet overgegeven hebben aan Jezus, kunnen ze de werkelijke Vader niet kennen – en kunnen ze uiteindelijk alleen namaak opleveren (Johannes 1: 12-13, Lukas 10:16).

Hier ligt het grote gevaar voor de mannenbeweging, de splitsing in de weg waar christelijke mannen de leiding moeten gaan nemen.

De leiders van de seculiere mannenbeweging weten dat authentieke mannelijkheid een geestelijke levensvisie vereist. Voor getuigen van helende aanwezigheid en macht, kijken ze niet naar Gods daden in de menselijke geschiedenis, maar naar heidense mythen en sprookjes – die het hart van een mens kunnen openbaren, maar niet het karakter van de Vader, die hem geschapen heeft.

De wond van de vader-afwezigheid kan erkend worden door eenvoudige menselijke eerlijkheid en kan door rouw gestabiliseerd worden. Maar hij kan alleen worden genezen tot het vervullen van je bestemming door vader-aanwezigheid – die geen menselijke kracht kan leveren. Alleen Jezus kan dus de vader-wond genezen, want alleen Hij kan onze zonde-natuur overwinnen en de relatie met de ware en huidige Vader van ons allen herstellen (Johannes 14: 6-14).

Alleen de waardigheid van het zoonchap kan de schande van verlatenheid overwinnen (Romeinen 8: 14-16, Psalm 27:10).

Overweldigd door de vader-wond en haar schaamte, kunnen de mannen van de wereld het zwaard van de waarheid niet langer dragen. In feite was het in 1994 – net vier jaar na Bly's baanbrekende inzichten – dat een thema-artikel in het tijdschrift *Esquire* verklaarde dat de mannenbeweging dood is. „Achteraf,” verklaarde het, bleef de beweging gewoon niet “plakken”, omdat de zelfonthulling en “naaktheid van dit alles” teveel “gene” in mannen veroorzaakte.³

Onze taak als christenen is eindelijk daar: niet mannelijkheid te aanbidden, als religieus correct, noch die te vervloeken, als politiek correct, maar hem te verlossen – dat wil zeggen, om mannelijkheid te herstellen naar zijn ware en ingeschapen vitaliteit, zoals alleen mogelijk is voor degenen die de Schepper kennen. Inderdaad zullen mannen toegewijd aan deze taak ontdekken dat de gevierde religieuze tegenstelling van ‘liberaal versus conservatief’ een schijnvertoning is, een omleiding om de schande van vaderloosheid in beide kampen te bedekken.

Mannen die niet hun schande naar Jezus hebben gebracht zullen deze gedenkwaardige strijd voor de waarheid niet durven te (h)erkennen, omdat ze niet de Vader's opstandingskracht om het te winnen hebben ontvangen. In plaats daarvan zullen ze hun wonden verbergen, vaak achter een prestatiegerichte religieuze façade.

Ze zullen mannen aansporen om de ‘tien principes van goddelijke mannelijkheid,’ te bewaren, of de “vijf standaarden van Bijbelse mannelijkheid.” Ze zullen zich richten op het goed doen, omdat ze bang zijn om echt te zijn.

Een mannen beweging die niet leeg en in overgave bij het kruis begint kan alleen op zichzelf gericht worden, en uiteindelijk capituleren voor valse spiritualiteit – en zó de oude geesten van de mannelijke afgoderij oproepen, van vrouwenhaat tot militarisme.

Vandaag verlangt de gemiddelde man ernaar om zich veilig te voelen in zijn mannelijkheid. Maar hij is bang om zijn zonde-natuur onder ogen te zien die die veiligheid saboteert, omdat hij al overweldigd is door schaamte over door papa verlaten te zijn.

Wanneer het Ware zich terugtrekt, gaat het Valse plunderen.

Verraden door relatie, neemt hij zijn toevlucht in de techniek en grijpt naar beheersing. Wanhopig op zoek naar mannelijkheid, boos voor het niet krijgen van papa wat hij nodig had om het te verkrijgen, wordt hij kwetsbaar voor een groot aantal wereldlijke – en zelfs religieuze – vervalsingen die beloven om de stem van schaamte het zwijgen op te leggen, zijn beheersing te herstellen en hem eindelijk een “echte man” te maken.

Als, aan de andere kant, een man roept naar Jezus en door zijn pijn heen drukt naar de waarheid, kan hij belijden: „Ik heb een vader nodig. Maar ik ben moe van het proberen om leven te krijgen van papa. Heer, laat me mijn papa zien zoals U hem ziet.” Een man die ik ken bad in die zin, en zag een visioen van een kleine jongen op krukken.

Een man die zo echt is zal ontdekken dat papa door zijn eigen vader verlaten was, en daarom gewoon niet in staat was om mannelijkheid te bevestigen in zijn zoon. Hij ziet dat papa niet de vijand is, maar een mede-slachtoffer.

Een jongen huilt over de wonden van zijn vader; papa doet je pijn, en je huilt. Een man huilt over de wonden van zijn vader, als een bemiddelaar. Dit leidt hem naar compassie voor papa, en door genade, vergeving – en ten slotte, vrijheid van de generationele cyclus van destructie, om in zijn eigen ware bestemming te wandelen.

De man, echter, die Jezus niet vertrouwt om zijn schaamte te dragen, probeert het zelf te bedekken met religie – dat is, om het ontbreken van de relatie met zowel papa als Vader God te compenseren door “het juiste te doen”. Hij prijst de opgeschoonde, civiele vraag van mannelijkheid: “Hoe kan ik het doen?” Het is te angstig om de verlaten jongen die ware vraag te laten stellen, die vraag van de apostel en van de strijders van het Koninkrijk: „Wie zal mij verlossen uit dit lichaam, dat beheerst wordt door de dood?” (Romeinen 7:24)

We zijn niet onwetend.

We zijn stervende.

Maar het meeste christelijke onderwijs voor mannen vertelt ons vandaag simpelweg *wat* wij moeten *doen*, de verschrikkelijke gevolgen van het niet te doen, en misschien zelfs de prachtige voordelen van het te doen.

Het is basaal Oude Verbond onderwijs – een geschikte en noodzakelijke herinnering aan Gods norm voor een gewetenloze, heidense maatschappij. Als zodanig is het helemaal goed en noodzakelijk – maar, net als Mozes zonder Jezus, eeuwig tekortkomend (Johannes 1:17).

Het christendom is niet, zoals ‘conservatieven’ benadrukken, een morele code. Ook is het niet, zoals ‘liberalen’ zeggen, een ideologie.

Christendom is een relatie met de levende Vader God.

De groeiende golf van mannen die hun zonden voor God belijden kan worden gezien als ‘de derde mannenbeweging.’ Ik dank God ervoor.

Maar zelfs als we stadions hebben gevuld om hogere normen van gedrag te beloven, moeten we verder gaan om ons de volheid toe te eigenen – de volheid van wat Jezus in Zijn sterven aan mannen gaf, namelijk het zoonschap. Hierin ligt de ultieme mannenbeweging, opgewekt door deze centrale waarheid van het Nieuwe Verbond: Jezus is niet gekomen om ons te vertellen *wat we zouden moeten doen*, maar om ons te tonen *wie het doet* (Romeinen 7: 21-25; zie ook Ezechiël 36: 24- 28, Filippenzen 2:13, Romeinen 12: 1,2, Efeze 3:21).

Deze authentieke beweging van God in mannen is niet ingegeven door de schaamte die ons doet streven om het goed te doen, maar door de genade, die ons in staat stelt om *echt* te zijn. Hij wordt niet ondersteund door te proberen te voldoen, maar alleen door te bekennen dat we het niet kunnen. Hij komt niet verder door een vastberadenheid om het juiste te doen, maar vanuit een verlangen om de ware Vader te kennen (Galaten 5: 1-6, Romeinen 7:18).

Een echte man is een man die echt is. Alleen echte mannen kunnen ons deze mannelijkheid van het Nieuwe Verbond binnenleiden – mannen die de schande van hun eigen onmacht onder ogen durven zien, en het aan Jezus overgaven zodat Hij het alleen kan dragen.

Het Evangelie “vertelt ons ... wat van het grootste belang is”, zoals schrijver en radio persoonlijkheid Garrison Keillor verklaarde – namelijk “Om een eerlijk leven te leiden. Om overal te kunnen lopen zonder angst, zonder zelfbewustzijn, en zonder bang te zijn dat je leugens worden ontdekt.”⁴

Wat wij mannen vandaag nodig hebben zijn leiders die niet bang zijn dat hun leugens ontdekt zullen worden. Geen mensen die ons aansporen om te gehoorzamen, maar die ons uitnodigen om te vertrouwen. Geen mensen die ons opdragen om goed te doen, maar die ons bevrijden door hun eigen kwetsbaarheid om echt te zijn. Geen mensen die ons waarschuwen om sterk te zijn, maar die de kracht van de Vader beloven.

Echte mannelijkheid wordt niet bereikt door angstig te streven naar normen of beginselen van mannelijkheid – hoe Bijbels, goddelijk, of Christus-gelijkend die ook mogen zijn.

Het wordt opgeroepen door de Vader Zelf (Johannes 1: 12-13; 17: 25-26).

Deze ultieme mannenbeweging is vandaag in beroering, zelfs sidderend in de harten van mannen. Maar het moet nog doorbreken in de kerken, vooral omdat we niet durfden te ontdekken dat zelf-discipline een vrucht van de Geest is – niet een natuurlijk product van onze eigen inspanning, maar een bovennatuurlijke gevolg van overgave aan de Vader (Gal. 5:22).

Zoals Paulus verkondigde:

Want je hebt niet een geest ontvangen die je een slaaf maakt om opnieuw te vrezen, maar je hebt de Geest van het zonschap ontvangen. En door Hem roepen we: „Abba, Vader.”
(Romeinen 8: 15)

Mogen wij zo echt zijn.

Voetnoten:

1. Joe Kita, "Our Fathers," *Men's Health*, Jun 1995, p. 86.
2. "The Meaning of Being Male," *L.A. Weekly*, Aug 5-11, 1983, p. 17.
3. Harry Stein, "The Post-Sensitive Man is Coming," *Esquire*, May 1994, p 5-6.
4. *Wittenburg Door*, 12/85, p. 18.

Origineel: '[Healing the Father-Wound: The Ultimate Men's Movement](#)'

oorspronkelijk verschenen in het *Fuller Theological Seminary Magazine* (3/98)

© Gordon Dalbey, www.abbafather.com, maart 1998.

Met welwillende toestemming van de auteur vertaald door André H. Roosma, *Accede!*, Zoetermeer, NL, en gepubliceerd op www.12Accede.nl, juni 2015.